

دانشگاه: پیام نور

دانشکده: مدیریت

گروه علمی: مدیریت

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته MBA

عنوان پایان نامه:

بررسی تاثیر فناوری اطلاعات بر عملکرد شرکت از طریق زنجیره

تامین (مورد کاوی: شرکت ایران خودرو)

استاد راهنما :

جناب آقای دکتر محقر

استاد مشاور: دکتر حکاک

استاد داور: جناب دکتر میرمحمدی

نگارش:

پرواز کریمی

دانشجوی کارشناسی ارشد

رشته MBA

زمستان 1390

1	فصل اول: کلیات تحقیق	1-1
2	مقدمه:	1-1-1
4	تشریح و بیان موضوع:	1-2-1
5	سابقه و ضرورت انجام تحقیق:	1-3-1
6	فرضیه های تحقیق:	1-4-1
7	چارچوب مفهومی پیشنهادی تحقیق:	1-5-1
8	اهداف	1-6-1
10	استفاده کنندگان از پایان نامه:	1-7-1
10	روش انجام تحقیق:	1-8-1
14	فصل دوم: مرور ادبیات	2-14
15	مقدمه:	2-1-15
18	زنجیره تامین:	2-2-18
18	تاریخچه زنجیره تامین (سیر تحول مدیریت زنجیره تامین)	2-2-1-18
26	تعریف زنجیره تامین و مدیریت زنجیره تامین:	2-2-2-26
30	تحولات مدیریت زنجیره تامین	2-2-3-30
32	ضرورت مدیریت زنجیره تامین	2-2-4-32
33	شناخت زنجیره های تامین	2-2-5-33
34	زنجیره تامین اصلی (محوری)	2-2-5-1-34
34	زنجیره های تامین داخلی:	2-2-5-2-34
35	زنجیره های تامین خارجی:	2-2-5-3-35
36	مدلهای زنجیره تامین	2-2-6-36
36	مدلهای قطعی:	2-2-6-1-36
36	مدلهای احتمالی:	2-2-6-2-36
37	مدلهای مختلط:	2-2-6-3-37
38	مدل های کیفی:	2-2-6-4-38
38	ابعاد ساختاری، محرک ها و محدودیت های زنجیره تامین	2-2-7-38
38	محرک های اصلی در زنجیره تامین	2-2-8-38
49		2-3-49
49	ضرورت ارزیابی عملکرد زنجیره تامین	2-3-1-49
50	کلیات ارزیابی عملکرد زنجیره تامین	2-3-2-50
51	پیشینه ی تحقیق عملکرد زنجیره تامین	2-3-3-51
55	فناوری اطلاعات	2-4-55
55	تعریف فناوری اطلاعات:	2-4-1-55

55	مروری بر منابع علمی و مطالعات گذشته	2-4-2-
56	اثرات بکارگیری IT در سازمان:	2-4-3-
57	پایه سازی IT در سازمانها:	2-4-4-
58	اجرا و بکار گیری: IT	2-4-5-
59	زیر ساخت نظام فناوری اطلاعات:	2-4-6-
60	برنامه ریزی استراتژیک سازمان:	2-4-6-1
61	تعیین وضعیت موجود از دیدگاه IT (شناخت وضع موجود):	2-6-4-2
61	تعیین نیاز های آینده:	2-4-6-3
61	طراحی گزینه ها و آلترناتیوهای ممکن:	2-4-6-4
62	تحلیل مقایسه ای آلترناتیوها و انتخاب گزینه برتر:	2-4-6-5
62	تشریح و تعیین پروژه های اولویت دار: RFP	2-4-6-6
62	تعیین برنامه ها و استراتژی پیاده سازی: IT	2-4-6-7
63	نقش و اهمیت اطلاعات در زنجیره تامین	2-4-7-
64	مشخصه های زنجیره تامین با رویکرد جریان اطلاعات:	2-4-8-
65	پوشش گسترده:	2-4-8-1
65	کانال های دستیابی بیشتر	2-4-8-2
66	اطلاعات با کیفیت بالا	2-4-8-3
66	بررسی اثرات فناوری اطلاعات بر زنجیره تامین	2-4-9-
66	فناوری اطلاعات و همکاری	2-4-9-1
68	فناوری اطلاعات و تاثیر آن در توسعه استرژژی های کسب و کار در زنجیره تامین	2-4-9-2
68	ایجاد روابط جدید با مشتریان جهت شناسایی هرچه بهتر نیازهای مشتری و بازار	2-4-9-3
69	توسعه و گسترش کارآمد کانال فروش و بازاریابی	2-4-9-4
69	تغییر ترکیب زنجیره تامین و دستیابی به وحدت جریان کالا و لجستیک	2-4-9-5
69	بازسازی زنجیره ارزش بین شرکتها	6-9-4-2
70	فناوری اطلاعات و تاثیر آن بر مدیریت زنجیره تامین بر اساس گردآوری مطالعات گذشته	2-4-10-
70	قوی سازی توزیع و انتقال اطلاعات	2-4-10-1
70	کمک به ایجاد مدل کامل و جامع تقاضای مشتریان	2-4-10-2
71	افزایش سرعت در زنجیره تامین	2-4-10-3
71	کاربردهای فناوری اطلاعات در مدیریت زنجیره تامین	2-4-11-
71	سطح اول	2-4-11-1
75	سطح دوم	2-4-11-2
78	عوامل موثر در اتخاذ فناوری اطلاعات در زنجیره تامین	-12-4-2
78	وسعت سازمان	2-4-12-1
78	میزان موفقیت سازمان	2-4-12-2
78	تاثیر شرکای موجود در زنجیره	2-4-12-3

79	عدم اطمینان	2-4-12-4
79	حمایت مدیریت ارشد	2-4-12-5
79	قابلیتهای زنجیره تامین	-13-4-2
80	تبادل اطلاعات:	2-4-13-1
80	هماهنگی:	2-13-4-2
81	یکپارچگی فعالیتها:	3-13-4-2
85	پاسخگویی زنجیره تامین:	4-13-4-2
86	توسعه فناوری اطلاعات:	-14-4-2
87	تناسب فناوری اطلاعات:	2-4-15-
88	تاثیر قابلیتهای زنجیره تامین بر عملکرد شرکت:	-16-4-2
89	تاثیر یکپارچگی زنجیره تامین بر عملکرد شرکت:	2-4-17-
90	مدل کلی تحقیق	-18-4-2
91	خلاصه فصل	-5-2
93	فصل سوم: روش شناسی تحقیق	-3
94	فرایند تحقیق:	3-1-
96	مدل عملیاتی تحقیق:	3-2-
96	توع و روش تحقیق:	3-3-
97	جامعه آماری و نمونه تحقیق	3-4-
100	روشها و ابزارهای جمع آوری اطلاعات	-5-3
103	روایی و پایایی پرسشنامه	-6-3
103	تعیین پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه	-1-6-3
104	تعیین روایی (اعتبار) پرسشنامه	3-6-2-
104	روایی محتوا	1-2-6-3
105	روایی سازه (مفهومی)	3-6-2-2
117	روشهای تجزیه و تحلیل اطلاعات	3-7-
117	ضریب همبستگی	-1-7-3
118	سنجش مطلوبیت شاخصها در سازمان	3-7-2-
118	معادلات ساختاری (رابطه علی میان متغیرها)	-3-7-3
121	تحلیل همبستگی متعارف، (CCA)	3-7-4-
124	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها	-4
125	اطلاعات جمعیت شناختی	-1-4
125	جنسیت	-1-1-4
126	سن	-2-1-4
126	سابقه خدمت	-3-1-4

127	..... زنجیره تامین	4-1-4
128	..... سمت	5-1-4
128	..... اطلاعات مرتبط با فرضیات پژوهش	2-4
128	..... نحوه پاسخگویی به سوالات	1-2-4
129	..... آزمون فرضیات پژوهش	4-3-
129	..... همبستگی پیرسون	1-3-4
131	..... رابطه میان متغیرها(مدل یابی معادلات ساختاری(SEM))	2-3-4
160	..... فصل پنجم؛ نتیجه گیری و ارائه پیشنهادات	5-
161	..... مقدمه:	1-5
161	..... نتایج بررسی فرضیه اصلی	1-1-5
161	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی اول	2-1-5
162	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی دوم	3-1-5
162	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی سوم	4-1-5
162	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی چهارم	5-1-5
163	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی پنجم	6-1-5
163	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی ششم	7-1-5
163	..... نتایج بررسی فرضیه فرعی هفتم	8-1-5
164	..... سازگاری یافته ها با تحقیقات پیشین	2-5
165	..... پیشنهادات	3-5
165	..... پیشنهادات اجرایی بر اساس یافته های پژوهش	1-3-5
165	..... پیشنهاد اجرایی جهت تقویت بعد توسعه فناوری اطلاعات	1-1-3-5
166	..... پیشنهاد اجرایی جهت تقویت بعد تناسب فناوری اطلاعات	2-1-3-5
166	..... پیشنهاد اجرایی جهت تقویت بعد قابلیت های زنجیره تامین	3-1-3-5
166	..... پیشنهاد اجرایی جهت تقویت بعد قابلیت های رقابتی	4-1-3-5
167	..... پیشنهاد اجرایی جهت تقویت بعد یکپارچگی زنجیره تامین	5-1-3-5
167	..... پیشنهاد اجرایی جهت تقویت بعد عملکرد شرکت	6-1-3-5
167	..... پیشنهاد های پژوهشی	2-3-5
168	..... محدودیت های پژوهش	4-5
168	..... محدودیت های ذاتی پژوهش	1-4-5
168	..... محدودیت های تعمیم	5-4-2-
169	..... دشواری جمع آوری اطلاعات	3-4-5
169	..... ویژگی پژوهش	5-5
169	..... جدید و رایج بودن بحث	1-5-5
169	..... جامعیت و ابتکاری بودن مدل	2-5-5

6- فهرست منابع فاسی و لاتین: 171

1- فصل اول: کلیات تحقیق

1-1- مقدمه:

مدیریت زنجیره تأمین مجموعه ای از روشهایی است که برای یکپارچه سازی مؤثر تأمین کنندگان، تولیدکنندگان، انبارها و فروشگاهها بکار می رود، تا محصولات مورد نیاز به مقدار مشخص و در زمان معین و در مکان معین تولید و به مشتریان عرضه شوند تا هزینه های کل زنجیره تأمین به حداقل برسد و همچنین نیاز مشتریان با سطح خدمت رسانی بالایی برآورده شود. زنجیره تأمین یکی از مهمترین ارکان هر شرکت است که به نوعی تمامی فرایندهای شرکت را در برمیگیرد و میتوان گفت که به نوعی مجموعه مادر به حساب میاید و توجه به زنجیره تأمین و بررسی فرایندهای آن و مدیریت آن و ارتقاء بخشهای مختلف آن از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است به نحوی که بدون توجه به زنجیره تأمین موفقیت شرکت دسرخوش ابهام و تردید است.

از طرف دیگر فناوری اطلاعات در چند دهه اخیر به نحو چشمگیری رشد کرده و در تمام ارکان زندگی ما وارد شده و تمامی زندگی ما را تحت تاثیر خود قرار داده است و بدون استفاده از آن و به کارگیری صحیح آن در زندگی به نتیجه مطلوب نخواهیم رسید. زنجیره تأمین هم از این قاعده مستثنی نیست و بکارگیری فناوری اطلاعات در آن امری لازم و ضروری است و موجب میشود که مدیریت زنجیره تأمین تسهیل شده و کارایی زنجیره تأمین افزایش یابد.

از آنجایی که هر دو مقوله از اهمیت بالایی در عملکرد شرکت برخوردارند لازم است که از فناوری اطلاعات به نحو شایسته و حساب شده در زنجیره تأمین استفاده شود تا نتیجه مطلوب حاصل شود چراکه این دو مقوله در تمامی ارکان شرکت رسوخ کرده و تقریباً در دنیای امروز و با این حجم دانش موجود استفاده از آنها امری اجتناب ناپذیر است و هر شرکتی که نحوی درگیر بخشی از یک زنجیره تأمین است نمیتواند بدون توجه به این مفاهیم در دنیای پرسرعت و به شدت رقابتی امروز دوام بیاورد.

پس در اینجا با سه مقوله مهم زنجیره تأمین، فناوری اطلاعات و مدیریت روبرو هستیم و لازم است که به نحو چهارچوبمند و سیستماتیک و هدفمند و علمی با این مفاهیم برخورد کنیم تا سرانجام به نتیجه مطلوب که همانا ارتقاء عملکرد است دست پیدا کنیم.

در اینجا سعی شده تا به شیوه علمی و با استفاده از ادبیات غنی موجود به نحو کارامدی از این مفاهیم استفاده شود تا با کمک آنها و استفاده درست و به جا از آنها در راستای تحقق اهداف شرکت که همانا ارتقاء عملکرد است و این هدف در هر شرکتی جزو اهداف اصلی آن محسوب میشود گامی هرچند کوچک برداشته شود.

تعریف مساله و بیان سوالهای اصلی تحقیق :

سازمانها برای ارتقاء فرآیند زنجیره تامین به میزان قابل توجهی بر فناوری اطلاعات تکیه می کنند . با این وجود شواهد قبلی نشان می دهد که سرمایه گذاری صرف بر فناوری اطلاعات تضمینی برای ارتقاء عملکرد شرکت نیست . دیدگاه منبع محور بر این باور است که قابلیت‌های زنجیره تامین که از قابلیت‌های IT استفاده می کنند مخصوص شرکت بوده و تقلید از آن در بین سازمانها دشوار است . این قابلیت‌ها به عنوان یک کاتالیست در تبدیل منابع مرتبط به IT به یک ارزش بالاتر برای شرکت عمل می کنند. نتایج مطالعات یک دیدگاه جدید در ارزیابی سرمایه گذاری های IT در فرآیند زنجیره تامین ارائه می دهند . از اینرو پژوهشگر در پی یافتن رابطه بین حوزه فناوری اطلاعات و عملکرد شرکت و پاسخگویی به سوالات زیر است:

▪ سوالهای اصلی:

1- آیا توسعه فناوری اطلاعات بر عملکرد شرکت ایران خودرو موثر است؟

▪ سوالهای فرعی:

2- آیا توسعه فناوری اطلاعات بر تناسب فناوری اطلاعات موثر است؟

3- آیا توسعه فناوری اطلاعات بر قابلیت‌های زنجیره تامین موثر است؟

4- آیا تناسب فناوری اطلاعات بر قابلیت‌های زنجیره تامین موثر است؟

5- آیا قابلیت‌های زنجیره تامین با قابلیت‌های رقابتی ارتباط دارد؟

6- آیا قابلیت‌های زنجیره تامین بر یکپارچگی زنجیره تامین موثر است؟

7- آیا قابلیت‌های رقابتی بر یکپارچگی زنجیره تامین موثر است؟

8- آیا یکپارچگی زنجیره تامین بر عملکرد شرکت موثر است؟

1-2- تشریح و بیان موضوع:

به منظور رقابت در بازار جهانی شرکتها باید ابعاد رقابتی خود را تغییر دهند که یکی از این ابعاد کیفیت است (احمدی کهنعلی 1389-ص5) دایر و سینق (1998) مدعی شدند که علاوه بر خصوصیات منحصر به فرد داخلی شرکتها در عصر فعلی کسب و کار وجود و میزان کیفیت ارتباط با اعضای تشکیل دهنده کسب و کار که شامل مشتریان/تامین کنندگان/رقبا و دیگر واحدهای کسب و کار داخل سازمان میباشند از اهمیت بسیاری برخوردار است تا از این طریق بتوان به کسب مزیت رقابتی پایدار دست یافت. داشتن مزیت نسبت به رقبا در شرکت عموماً به شبکه روابط شرکت و نوع تعامل شرکت با آنها بستگی دارد. در بسیاری از موارد شرکتها برای فراهم کردن ورودی های مناسب که بخش بزرگی از ارزش محصول نهایی را تشکیل میدهد به تامین کنندگان وابسته اند.

شرکت‌های تولیدی در ایالات متحده 55٪ ارزش محصول نهایی را از تامین کننده خریداری میکنند که این مقدار در کشور ژاپن به 69٪ میرسد. در دو دهه گذشته علاوه بر اینکه شرکتها اقدام به برون سپاری کرده اند به کوچک سازی نیز روی آورده اند و به شایستگیهای اساسی خود متمرکز شده اند که این مطلب نشانگر اهمیت مدیریت و هماهنگی موثر فعالیتها در مرزهای شرکت است (فیض ابادی 1388/ص2) که این مهم با استفاده از فناوری اطلاعات به نحو شایسته و مطلوبتری محقق خواهد شد چراکه فناوری اطلاعات سرعت و دقت و هزینه انجام کار را به میزان قابل توجهی تغییر میدهد.

در صنایع با محصولات پیچیده نظیر خودرو سازی به دلیل ارتباط تنگاتنگ بین قطعات و محصول نهایی که همان خودرو میباشد و ارایه محصولی مشتری پسند نیاز به هماهنگی بیشتر بین تولید کننده تجهیزات اصلی و تامین کنندگان مادر (اصلی) میباشد. در این گونه صنایع تامین کنندگان قویتر شده و هرروز نقشهای بیشتری را در رابطه با ایجاد ارزش افزوده در محصول نهایی ایفا میکنند.

بسیاری از محققان بر این عقیده اند که واحد تجزیه و تحلیل در رقابت از تک تک شرکتها و سازمانها به زنجیره های تامین تغییر کرده است (فیض آبادی: چکیده)

در سالهای اخیر ماهیت روابط زنجیره تامین دستخوش تغییرات چشمگیر شده است که در این میان نقش فناوری اطلاعات بر کسی پوشیده نیست. شرکتها به سوی توسعه روابط نزدیک با تامین کنندگان و به همان نسبت با مشتریان شده اند. (استیکین و دیگران 1994) همچنین به طور همزمان بنگاهها برای اینکه بتوانند به حیات خود در دنیای رقابتی امروز ادامه دهند به پذیرش تکنیکها و ابزارهای مدیریت کیفیت و استفاده روز افزون از فناوری اطلاعات در تمامی اجزا سازمان از جمله زنجیره تامین شده اند.

1-3- سابقه و ضرورت انجام تحقیق:

با توجه به نقش برجسته فناوری اطلاعات و روند رو به رشد استفاده از آن در دنیای امروز و همچنین اهمیت روابط زنجیره تامین برای شرکتها و سازمانها ضرورت بررسی و مطالعه در این دو حوزه و بررسی میزان تعامل آنها با یکدیگر برای افزایش بهره وری و کارایی سازمانها امری ضروری به نظر می رسد. چرا که چنانچه سازمانی بخواهد در دنیای پر سرعت و رقابت امروز به فعالیت خود ادامه دهد و حتی از رقبای پیشی گرفته و نسبت به آنها مزیت رقابتی بدست آورد ناگزیر به استفاده از فناوری اطلاعات درون سازمان خود است و این فناوری به تمامی نقاط سازمانها گسترش پیدا کرده و در دنیای امروز ادامه حیات یک سازمان بدون استفاده از آن تقریباً غیر ممکن است و اهمیت آن بر کسی پوشیده نیست. در کنار اهمیت این فناوری و نقش آن در تمامی ارکان یک سازمان اهمیت آن در روابط زنجیره تامین نیز غیر قابل انکار است چرا که یکپارچگی و هماهنگی میان زنجیره تامین باعث بهبود عملکرد شرکت در فرآیند دریافت و تبدیل مواد اولیه به محصول مورد نظر مشتری و ارسال آن بر بازار هدف تا رسیدن به دست مشتری است و این امر یکی از اساسی ترین نیازهای هر سازمان به شمار می رود و فناوری اطلاعات می تواند نقش برجسته ای در این فرآیند و بهبود و تسریع آن و کاهش درصد خطا و امکان پیگیری مستمر فرآیند را میسر سازد.

متأسفانه در کشور ما این هماهنگی و یکپارچگی به اندازه کافی مورد بررسی قرار نگرفته است و از فناوری اطلاعات به نحو شایسته و بایسته استفاده نمی گردد و قابلیت های بالقوه آن نادیده گرفته می شود و موارد

بسیاری مشاهده می شود که شرکت از هماهنگی لازم در مدیریت زنجیره تامین خود برخوردار نبوده و لذا کارایی شرکت در قسمتهای مختلف از جمله مالی و بازار پایین آمده و میزان اتلاف انرژی در این فرآیند بالا می رود و حال آنکه با استفاده درست از فناوری اطلاعات این اتلاف قابل حل می باشد . همچنین تحقیقات انجام شده در ایالات متحده نشان می دهد که تولید کنندگان به میزان قابل توجهی وابسته به منافع ناشی از استفاده از فناوری اطلاعات شامل ارتقاء سرعت زنجیره تامین ، کاهش زمان چرخه محصول ، افزایش کارایی و انتقال محصول به مشتری در یک زمان منطقی می باشند (Radjou 2003)

لذا محقق بر آن شد تا یکی از جنبه های فراوان اهمیت فناوری اطلاعات را در یکی از بخشهای مهم شرکتها مورد بررسی قرار دهد تا راهگشای تحقیقات بیشتر در این مهم و قطره ای در دریای بیکران علم باشد .

1-4- فرضیه های تحقیق:

▪ فرضیه اصلی:

1- توسعه فناوری اطلاعات بر عملکرد شرکت ایران خودرو موثر است.

▪ فرضیه های فرعی:

2- توسعه فناوری اطلاعات بر تناسب فناوری اطلاعات موثر است.

3- توسعه فناوری اطلاعات بر قابلیت های زنجیره تامین موثر است .

4- تناسب فناوری اطلاعات بر قابلیت های زنجیره تامین موثر است.

5- قابلیت های زنجیره تامین با قابلیت های رقابتی ارتباط دارد.

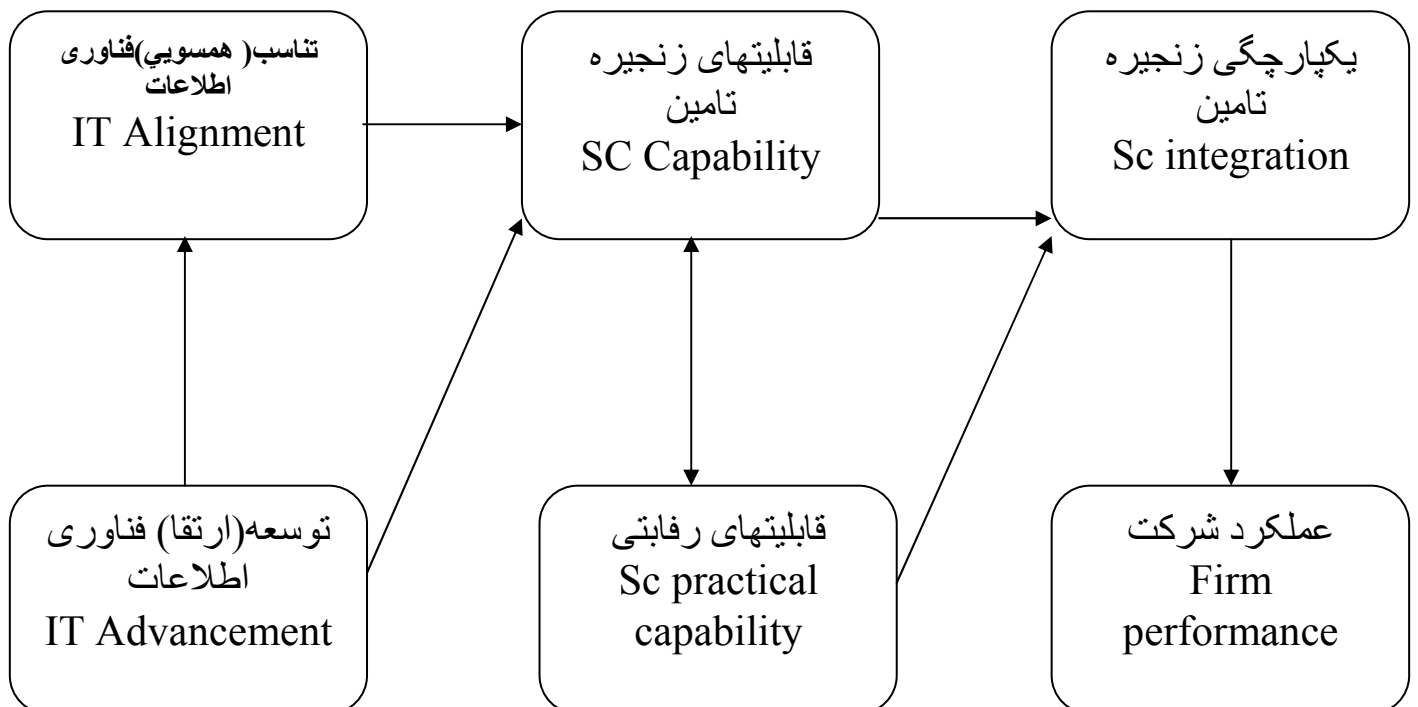
6- قابلیت‌های زنجیره تامین بر یکپارچگی زنجیره تامین موثر است.

7- قابلیت‌های رقابتی بر یکپارچگی زنجیره تامین موثر است.

8- یکپارچگی زنجیره تامین بر عملکرد شرکت موثر است.

1-5- چارچوب مفهومی پیشنهادی تحقیق:

مدل مفهومی که در این پایان نامه استفاده خواهد شد بصورت زیر است که از ترکیب مدل‌های استخراج شده است و همچنین مدل رقابتی پورتر نیز برای مولفه های فرعی قابلیت رقابتی کمک گرفته شده و دارای شش عامل اصلی و سیزده عامل فرعی است در اینجا از ذکر مولفه های فرعی صرف نظر شده و فقط به ذکر مولفه های اصلی اکتفا شده است و مدل تکمیلی در پایان نامه خواهد آمد.

1-6- اهداف

هدف اصلی این تحقیق بررسی تاثیر فناوری اطلاعات بر عملکرد شرکت است. فناوری اطلاعات از طرق ، فرآیندها و مسیرهای گوناگون و متعددی بر عملکرد شرکت در حوزه های مختلف تاثیر می گذارد ، لذا به علت طیف وسیع عملکرد فناوری اطلاعات در شرکت در این تحقیق تنها به بخش کوچکی از این تاثیر که از طریق تاثیر بر زنجیره تامین انجام می شود تمرکز میشود.

اهداف فرعی تحقیق عبارتند از :

1- تعیین رابطه میان توسعه فناوری اطلاعات و عملکرد شرکت ایران خودرو

2- تعیین رابطه میان توسعه فناوری اطلاعات و تناسب فناوری اطلاعات

3- تعیین رابطه میان توسعه فناوری اطلاعات و قابلیت های زنجیره تامین

4- تعیین رابطه میان تناسب فناوری اطلاعات و قابلیت های زنجیره تامین

5- تعیین رابطه میان قابلیت های زنجیره تامین و قابلیت های رقابتی

6- تعیین رابطه میان قابلیت های زنجیره تامین و یکپارچگی زنجیره تامین

7- تعیین رابطه میان قابلیت های رقابتی و یکپارچگی زنجیره تامین

8- تعیین رابطه میان یکپارچگی زنجیره تامین و عملکرد شرکت

نتایج مورد انتظار از این تحقیق :

با توجه به اهمیت نقش روز افزون فناوری اطلاعات و با توجه به اینکه در شرکتهای تولیدی زنجیره تامین نقش عمده ای در سود دهی شرکت ایفا می کند و به طور مستقیم با رضایت مشتری در ارتباط است انتظار می رود که نتایج این تحقیق منجر به کاربرد مناسب فناوری اطلاعات در شرکت ها بر زنجیره تامین و افزایش کارایی، سرعت، عملکرد و هماهنگی زنجیره تامین شرکتها شده و به سهمی هرچند بسیار کوچک در بهبود عملکرد زنجیره تامین شرکتها داشته باشد. همچنین این تحقیق نتایج زیر را در بر دارد.

- 1- شناسایی یک چهار چوب نظری برای تاثیر توسعه فناوری اطلاعات بر عملکرد شرکت ایران خودرو
- 2- شناسایی تاثیر بعد توسعه فناوری اطلاعات بر تناسب فناوری اطلاعات در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو
- 3- شناسایی تاثیر بعد توسعه فناوری اطلاعات بر قابلیتهای زنجیره تامین در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو
- 4- شناسایی تاثیر بعد تناسب فناوری اطلاعات و قابلیتهای زنجیره تامین در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو
- 5- شناسایی تاثیر بعد قابلیتهای زنجیره تامین بر قابلیتهای رقابتی در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو
- 6- شناسایی تاثیر بعد قابلیتهای زنجیره تامین بر یکپارچگی زنجیره تامین در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو
- 7- شناسایی تاثیر بعد قابلیتهای رقابتی بر یکپارچگی زنجیره تامین در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو
- 8- شناسایی تاثیر بعد یکپارچگی زنجیره تامین بر عملکرد شرکت در زنجیره تامین شرکت ایران خودرو

1-7- استفاده کنندگان از پایان نامه :

تمامی شرکتهای تولیدی که به نحوی دارای زنجیره تامین می باشند که تا حد زیادی تحت کنترل آنهاست می توانند از این تحقیق استفاده کنند . در مورد فناوری اطلاعات باید گفت که در دنیای امروز دیگر شرکتی نمی تواند بدون کاربرد فناوری اطلاعات با دیگر رقبا به رقابت بپردازد .

1-8- روش انجام تحقیق:

این تحقیق بر اساس مدلسازی معادلات ساختاری (SEM) ، میزان همبستگی متغیرهای ارایه شده در مدل مفهومی ارائه شده را مورد سنجش قرار می گیرد .

مدلسازی معادلات ساختاری ، انواع متنوعی از مدلها را با هدف اساسا مشابه (فراهم کردن آزمونی کمی برای یک مدل نظری مفروض بوسیله محقق) ، برای به تصویر کشیدن روابط میان متغیرهای مشاهده شده به کار می برد .

هدف تحلیل مدلسازی معادله ساختاری این است که معین کند مدل نظری تا چه حد بوسیله داده های نمونه ای حمایت می شوند . مدلهای نظری بیان می کنند که چگونه مجموعه ای از متغیرها ، عوامل را تعریف کرده و چگونه این عوامل با یکدیگر مرتبطند .

مدلسازی معادلات ساختاری می تواند انواع متفاوتی از مدلهای نظری شامل مدلهای پایه ذیل را بیازماید :

1- مدلهای رگرسیونی

2- مدلهای مسیر

3- مدلهای تحلیل عاملی

مدل یابی معادلات ساختاری یک تکنیک تحلیل چند متغیره بسیار کلی و نیرومند از خانواده رگرسیون چند متغیره و به بیان دقیقتر بسط مدل خطی کلی است که امکان آزمون همزمان مجموعه ای از معادلات رگرسیون را فراهم می کند . SEM هر دو تحلیل مسیری و عاملی را شامل شده و روشی برای آزمون دقیق مدلهای نظری بر اساس فرضیه هایی درباره متغیرهای مشاهده شده و پنهانی مکنون که بین آنها همبستگی درونی وجود دارد ، فراهم می کند تا روابط مشاهده شده بین این متغیرها را بطور هدفمند توصیف نماید .

به منظور تحلیل مدل مفهومی تحقیق بر اساس SEM ، از نرم افزار LISREL استفاده می شود .

به طور کلی روشهای تحقیق را میتوان از دو جهت مورد بررسی قرار داد اول از نظر هدف تحقیق و دوم نحوه گردآوری داده ها(حافظ نیا،محمد رضا،مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی 1386) که با توجه به این دو ملاک تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر نحوه گردآوری داده ها توصیفی و از نوع همبستگی یا همخوانی است.هدف تحقیق همبستگی برای کسب اطلاع از وجود رابطه بین متغیرها انجام میشود ولی در آنها الزاما کشف رابطه علی معلولی مد نظر نیست(همان ص 67)

تحقیقات همبستگی نیز خود به سه گروه -دو متغیره رگرسیون و تحلیل ماتریس همبستگی - تقسیم میشوند که با توجه به استفاده از مدل معادلات ساختاری برای آزمون فرضیه ها از گروه سوم(تحلیل ماتریس همبستگی) میباشد.

تحقیق مورد نظر بر اساس هدف نوعی پژوهش کاربردی بوده و از جنبه ماهیت توصیفی پیمایشی می باشد

روش گردآوری اطلاعات تحقیق:

برای گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه ای و میدانی در کنار هم استفاده می شود .

جمع آوری کتابخانه ای :

شامل مطالعه و فیش برداری از استانداردها و مقالات فارسی ، مدارک و مستندات موجود در شرکت و سایتهای اینترنتی می باشد .

جمع آوری اطلاعات میدانی :

از پرسشنامه برای گردآوری اطلاعات استفاده می شود .

در اصل در این تحقیق ابتدا با بررسی ادبیات موضوع به روش کتابخانه ای و آرایه مدل مفهومی و تدوین پرسشنامه بر اساس مدل مفهومی و توزیع آن بین خبرگان و مدیران شرکت و تحلیل داده های بدست آمده مدل بررسی و نتایج بدست می آید.

جامعه آماری و تعداد نمونه:

جامعه آماری عبارت است از کلیه افرادی که در یک مقیاس جغرافیایی مشخص (جهانی یا منطقه ای) دارای یک یا چند صفت مشترک باشند. (همان منبع ص 119) تعدادی از افراد جامعه که بیانگر ویژگیهای جامعه اصلی باشند را نمونه میگویند.

جامعه آماری این تحقیق زنجیره تامین و حوزه فناوری اطلاعات شرکت ایران خودرو میباشد.

در بخش زنجیره تامین شرکت به علت عدم وجود اطلاعات مربوط به تمامی تامین کنندگان فقط تامین کنندگان اصلی درجه اول و از میان مشتریان هم نمایندگیهای ایران خودرو (شرکت حدود 700 نمایندگی در سراسر کشور دارد) که در اصل هر یک به عنوان نماینده مشتریان نهایی شرکت در منطقه خود میباشند در جامعه و نمونه مد نظر قرار میگیرند و شرکت مادر هم به عنوان بخش میانی زنجیره مورد بررسی قرار میگیرد.

نمونه آماری:

برای برآورد حجم نمونه از فرمول زیر استفاده می کنیم چرا که در آن میتوان حجم جامعه را در محاسبه دخالت داده و به یک نمونه منطقی تر دست یافت. (همان منبع ص 140)

$$n = \frac{\frac{t^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left(\frac{t^2 pq}{d^2} - 1 \right)}$$

روش نمونه گیری:

روشهای نمونه گیری به دو دسته کلی احتمالی (تصادفی) و غیر احتمالی (وضعی) تقسیم میشوند که هر کدام دارای چند زیر مجموعه می باشند. در این تحقیق از روش نمونه گیری احتمالی طبقه بندی شده استفاده می شود چراکه در این تحقیق افراد جامعه از تجانس و همگونی برخوردار نمی باشند و افراد جامعه به زیر

مجموعه هایی که دارای تجانس درون گروهی می باشند تقسیم می شوند و به دلیل اینکه ممکن است همه افراد جامعه از یک گروه انتخاب شوند استفاده از روش اتفاقی ساده مناسب نیست.

2- فصل دوم: مرور ادبیات